

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انتقال نطفهٔ یک زن به رحم زن دیگر

(ترجمه)

پرسش:

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

شیخ بزرگوار ما، در حفظ الله متعال بوده باشید! دو پرسش دارم که قرار ذیل می‌باشند:

۱- وقتی که نطفهٔ مردی با نطفهٔ زن (همسرش) یک‌جا گردد و در لابراتوار آزمایش گردد، بعداً آن نطفهٔ بارور جهت حامله گردیدن به رحم زن دیگری که بنابر سببی از حمل گرفتن به طور عادی عاجز بوده باشد، گذاشته شود، آیا چنین کاری جائز است یا خیر؟

۲- اگر آن زن همسر دوم این مرد بوده باشد، چه اشکالی دارد؟ آیا کدام حالت وجود دارد که این کار جائز بوده باشد؛ مثلاً اگر همسر دومی از انتقال نطفهٔ بارور خود به همسر اولی شوهرش امتناع ورزد، شوهر همسر دوم اش را تهدید به طلاق نماید؟

پاسخ:

وعلیکم السلام ورحمت الله وبرکاته!

گرفتن نطفهٔ شوهر همراه نطفهٔ (تخمه) زن و بعد از بارور ساختن آن در آزمایشگاه و انتقال آن در رحم زنی دیگر، جواز نداشته و حرام می‌باشد؛ زیرا واجب این است که آن نطفهٔ بارور شده به خود آن زن (مادری که صاحب آن است) باز گردانیده شود، و دلیل این مدعا پیوست بودن کلمهٔ (والدات) به کلمهٔ (اولادهن) در قرآن کریم می‌باشد؛ چنانچه الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

﴿وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾

[بقره: ۲۳۳]

ترجمه: مادران، اولادهای شان را شیر بدهند.

بناءً مادر طفل به دنیا می‌آورد و طفل اولاد او می‌باشد. بنابر این، برای زن جایز نیست که غیر از اولادش را به دنیا آورد. در جای دیگر الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾

[نحل: ۷۸]

ترجمه: الله (سبحانه و تعالی) شما را از شکم‌های مادران‌تان بیرون آورد.

و هم‌چنین می‌فرماید:

﴿إِنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ﴾

[مجادله: ۲]

ترجمه: هر آینه مادران‌شان تنها زنانی هستند که ایشان را زائیده‌اند.

با در نظر داشت آیات قرآنی، مادر است که تولد می‌نماید؛ پس برای مادر جایز نیست که به غیر از اولادش، کسی را تولد نماید که مادر او نمی‌باشد. بناءً هیچ حالتی وجود ندارد که مرتکب شدن این حرام جائز بوده باشد، و لو اگر زن این کار را ننماید، تهدید به طلاق و یا چیز دیگری گردد؛ زیرا حق همان چیزی است که باید از آن پیروی شود؛ نه از چیز دیگر، و کسی که زن را در این حالت تهدید می‌نماید، به گناه رو آورده است.

خلاصه سخن این‌که: وقتی که تداوی چنین اقتضاء نماید که تخمه زن با نطفه شوهرش در آزمایشگاه بارور شود، پس واجب است که آن تخمه بارور شده به رحم همان زن، که صاحب آن تخمه است، گذاشته شود، نه در رحم زن دیگر؛ اگرچه آن زن، همسر دوم این مرد باشد؛ در غیر آن چنین کاری حرام می‌باشد.

برادر شما عطاء بن خلیل ابورشته

۹ صفر ۱۴۳۳ هـ.ق

۳ جنوری ۲۰۱۲ م